

ESPÈCIES INVASORES

El cranc blau s'establix per tot el litoral català i remunta l'Ebre fins a l'Assut

A l'esquerra, exemplars de cranc blau capturats a punt per a vendre'ls a la llotja de la Ràpita esta primavera. A la dreta, diversos cranc blaus capturats en una de les 12 preses que té el comitè de gestió del cranc blau per a fer mostrejos. / NÚRIA CARO I CEDIDA

Terres de l'Ebre Andrea Capilla

El cranc blau, el crustaci originari dels estuaris i les aigües atlàntiques del continent americà -anomenat *Callinectes sapidus*-, es va descobrir per primer cop a la Tancada l'any 2012. Des de llavors fins ara s'ha anat escampant arreu de les Terres de l'Ebre, però també del litoral català i inclús de l'espanyol. A la península Ibèrica es van trobar exemplars de cranc blau a l'Albufera de València (2014), al mar Menor (Múrcia, 2015) i a prop de Portugal. Quant a Catalunya, el 2017 se'n van detectar a diferents zones de Girona i el passat juliol del 2019 se'n van trobar per primer cop a Cambrils. I, segons detalla Verònica López, biòloga i membre del Comitè de gestió del cranc blau, ara mateix este crustaci "està per totes les aigües dolces, salines i marines de les Terres de l'Ebre, des de llacunes, fins a desguassos que connecten directament a la badia o a la banda del mar. També se n'han localitzat -pocs exemplars- en alguns arrossars que estan prop de la badia, a la costa del mar exterior, a les badies en densitats elevades, a la desembocadura de l'Ebre i a l'Assut de Xerta". Més enllà de l'Assut de Xerta no se n'han localitzat, ja que, segons manifesta López, "just a la reclosa de l'Assut hi vam arnar uns dies i n'hi ha bastants, no en la densitat que hi ha a la desembocadura, però n'hi ha. On no n'hem

detectat ni nosaltres, ni els tècnics que porten el manteniment de l'Ebre és algües amunt de l'Assut".

López explica que des del Comitè de gestió de la pesca de cranc blau han començat a fer dos mostrejos, un d'específic i un de mensual, per a

LA DADA

**S'han capturat
257.844 quilos
fins al maig del 2019**

estudiar-ne la distribució, així com les característiques d'esta espècie segons l'àrea en què es troben. Així doncs, el mostreig específic, començat este mes d'agost, consta d'unes nanses distribuïdes en 12 punts des del riu Ebre fins a Móra d'Ebre en què miren si les femelles estan fecundades, inseminades o ovades, per exemple. La biòloga explica que "les captures s'han detectat fins a l'Assut de Xerta on la majoria de captures són mascles de cranc blau i alguna femella immadura". Segons explica López, este crustaci acostuma a realitzar migracions, especialment per un comportament reproductor. Així doncs, durant l'any mascles i femelles poden migrar per diferents zones aquàtiques, però en èpoques reproductives les femelles, un cop inseminades, retornen a l'aigua marina "perquè les larves, en la primera fa-

se anomenada 'zoea' necessiten una salinitat determinada per a sobreviure". El segon mostreig es fa mensualment des del març a la llotja de la Ràpita i s'analitza la biometria d'esta espècie, és a dir, es mesura l'amplada i la longitud dels exemplars

« Les femelles poden aparellar-se i guardar l'esperma del mascle fins a la pròxima temporada.

Verònica López

per a veure si les mides van augmentant o disminuint.

ELS MASCLES SÓN UBIQUÍSTES I LES FEMELLES ES RECLUTEN Segons precisa la biòloga, "els mascles són més ubiqüistes", és a dir, estan distribuïts per tot arreu i en medis diversos, ja que tenen una gran capacitat d'adaptació als canvis d'entorn. En canvi, les femelles "tenen uns patrons de variació més grans en funció de l'època de l'any", exposa López. Gràcies al mostreig de la Ràpita, s'ha pogut observar com a partir del mes de maig, algunes femelles trobades dins la badia ja comencen a estar ovades i, a partir de l'agost i setembre, se'n van mar enfora. Este reclutament s'explica per la salinitat que necessiten els ous de cranc blau per a sobreviure durant la primera fase. Ca-

da femella pot posar 2 milions d'ous aproximadament, però n'hi ha que poden arribar fins als 8 milions. "El més curiós de les femelles és que maduren en un any, poden aparellar-se i guardar l'esperma del mascle fins a la pròxima temporada", explica López.

EL FUTUR DEL CRANC BLAU Sergi Tudela, director general de Pesca de la Generalitat, ja apuntava l'any passat que "ningú pot preveure si s'aturarà. No és una espècie que es pot erradicar". I així també ho veu la biòloga Verònica López que afirma que "el cranc blau, segurament, acabarà formant part de l'ecosistema igual que està passant en altres països de la conca mediterrània". Una de les mesures per la qual aposta López és l'explotació massiva de l'espècie, ja que "es podria fer disminuir la mida de les femelles perquè no deixarien que creixés tant i, potser, l'esperança és que si mantenim una mica a ratlla el cranc blau, l'impacte a altres espècies siga menys sever". D'ençà que la Generalitat va atorgar permisos a Confraries perquè poguessen pescar els crancs blaus, només la Confraria de Pescadors Verge del Carme de la Ràpita ha capturat 150.000 kg en els últims tres anys. Des de l'agost del 2016 fins al maig del 2019, s'han capturat 257.844 kg.

EL CRANC VERD I EL CATXEL, ELS MÉS AFECTATS PEL CRANC BLAU Les dues espècies que han

sortit més mal parades amb la invasió del cranc blau al territori ebrenc són el cranc verd i el catxel. "Les dades més clares d'impacte del cranc blau vers altres espècies és la del cranc verd, ja que tot i que no ha desaparegut completament, la seua presència és testimonial", diu López, que afegix que "a les llotges és impossible trobar-ne i només s'han detectat alguns exemplars sols a les llacunes i les badies". En la mateixa situació es troba el catxel, una espècie que la biòloga afirma detectar la seua desaparició en la mateixa mesura que el cranc verd, no al 100%, però "està reportat i tampoc pots trobar-ne a les llotges". Quant als musclos, López afirma haver rebut al comitè de gestió nombroses queixes d'afectació al musclo, "però sense disminuir-ne la producció en gran mesura". Pel que fa a les ostres, explica que els ostricultors les estan protegint en unes malles perquè els crancs blaus no puguen entrar.

Però no tot és negatiu. Entre la dieta del cranc blau també s'hi inclou la corvícula, una cloïssa asiàtica introduïda des de fa anys al riu Ebre i el caragol poma -una altra espècie invasora-. Així doncs, López afirma que en els punts que hi ha presència important de cranc blau està minvant la població del caragol poma, ja que "s'està veient que en moltes zones del riu on hi havia molta presència d'este caragol, les closques es troben buides".